

Moralna odpowiedzialność korporacji za śmiecenie

Śmiecenie odpadami plastikowymi stanowi jedno z największych wyzwań współczesnego świata. Wśród korporacji odpowiedzialnych za produkcję ogromnych ilości plastikowych opakowań, Coca-Cola jest często wskazywana jako lider. Niniejsze studium przypadku analizuje moralną odpowiedzialność korporacji Coca-Cola za śmiecenie oraz jej wpływ na środowisko i społeczeństwo. Coca-Cola jest największym producentem plastikowych odpadów w sześciu krajach. Firma generuje 200.000 ton plastikowych śmieci rocznie, co odpowiada około 8 miliardom butelek, które są spalane lub wyrzucane. Taka ilość odpadów mogłaby codziennie pokryć 33 boiska piłkarskie (Plastic Pollution Coalition, 2023).

Powszechne użycie jednorazowych plastikowych butelek przyczyniło się znacząco do globalnego kryzysu związanego z zanieczyszczeniem plastikiem. W Raporcie Brand Audit organizacji Break Free From Plastic z 2023 roku stwierdzono, że znaleziono więcej przedmiotów z logo Coca-Coli niż łącznie dwóch następnych największych zanieczyszczających firm.

Plastikowe butelki są jednym z najczęściej znajdowanych odpadów w oceanach i na plażach na całym świecie. Badania organizacji Break Free From Plastic wskazują, że Coca-Cola była najbardziej zaśmiecającą marką na świecie w latach 2018, 2019, 2020 i 2021. W badaniu z 2020 roku, zebrano ponad 13 834 kawałków plastiku oznakowanego logo Coca-Cola z różnych miejsc na świecie, co stanowiło 9% wszystkich odpadów zebranych w badaniu. Break Free From Plastic stwierdza: „Coca-Cola jest odpowiedzialna za globalny kryzys plastikowy i musi podjąć natychmiastowe działania, aby zmniejszyć swoją zależność od plastiku jednorazowego użytku”.

Coca-Cola podjęła szereg działań mających na celu zmniejszenie swojego wpływu na środowisko przez m.in. recykling (firma zobowiązała się do recyklingu 100% swoich opakowań do 2030 roku w ramach inicjatywy *World Without Waste*). Jednakże, co warto zauważyć, jeżeli nie osiągnie swojego celu, nie poniesie żadnej konsekwencji finansowej. Greenpeace (2023) w oświadczeniu podkreśla: „Coca-Cola musi przejść od obietnic do działań i zredukować produkcję jednorazowych plastikowych butelek, zamiast polegać na recyklingu, który nie jest w stanie nadążyć za produkcją”.

W tym samym tygodniu, w którym Coca-Cola złożyła swoje zobowiązanie, amerykańska organizacja pozarządowa Conservation Law Foundation (CLF) opublikowała krytyczny raport na temat branży napojów zatytułowany „The Big Beverage Playbook” dotyczący unikania odpowiedzialności. W raporcie omówiono szereg sztuczek stosowanych przez gigantów alkoholowych, aby uniknąć odpowiedzialności i obniżyć koszty. Jedną z takich sztuczek jest składanie obietnic, które następnie nie są realizowane. Coca-Cola ma tutaj niechlubne osiągnięcia. Nie zrealizowała ani jednego ze swoich zobowiązań w zakresie zrównoważonego rozwoju. W 1990 roku obiecała wykorzystywać w swoich butelkach PET średnio 25% materiału z recyklingu. Teraz, trzydzieści lat później, odsetek ten wynosi zaledwie 10%. Przez lata cel dotyczący recyklingu był stale dostosowywany, ostatni raz w ramach inicjatywy Coca-Cola *Świat bez odpadów*. Obecnie twierdzi, że w 2030 r. butelki będą wykonane w 50% z materiałów pochodzących z recyklingu.

Pomimo podjętych inicjatyw, skuteczność działań Coca-Cola jest przedmiotem krytyki. Organizacja Greenpeace zauważa, że chociaż firma promuje recykling, rzeczywista ilość plastiku poddawanego recyklingowi jest znacznie mniejsza niż produkowana ilość. Ponadto, badania wskazują, że tylko 9% plastiku kiedykolwiek wyprodukowanego zostało poddane recyklingowi, reszta kończy w środowisku jako odpady.

Plastikowe odpady mają katastrofalne skutki dla środowiska i zdrowia publicznego. Mikroplastik z butelek Coca-Cola trafia do oceanów, gdzie jest połykany przez morskie organizmy, a następnie przez ludzi w wyniku spożywania skażonej żywności. Raporty wskazują, że plastikowe odpady wpływają na zdrowie ludzkie, powodując problemy zdrowotne takie jak zaburzenia hormonalne i choroby nowotworowe.

Literatura

Greenpeace, Unbottling the truth: Coca Cola's role in plastic pollution, 2023,

[https://www.greenpeace.org/aotearoa/story/unbottling-the-truth-coca-colas-role-in-plastic-](https://www.greenpeace.org/aotearoa/story/unbottling-the-truth-coca-colas-role-in-plastic-pollution/#:~:text=Coca%2DCola%3A%20a%20global%20plastic,in%20landfills%20and%20the%20ocean)

[pollution/#:~:text=Coca%2DCola%3A%20a%20global%20plastic,in%20landfills%20and%20the%20ocean](https://www.greenpeace.org/aotearoa/story/unbottling-the-truth-coca-colas-role-in-plastic-pollution/#:~:text=Coca%2DCola%3A%20a%20global%20plastic,in%20landfills%20and%20the%20ocean), (dostęp: 31 lipca 2024 roku).

Plastic Pollution Coalition, *Break Free From Plastic. 2023 Global Brand Audit Report*,

<https://www.plasticpollutioncoalition.org/resource-library/bffp-2023-brand-audit-report>, (dostęp: 31 lipca 2024 roku).

Pytania

1. Czy korporacja taka jak Coca-Cola, która generuje ogromne ilości odpadów plastikowych, może być uznana za moralnie odpowiedzialną za zanieczyszczanie środowiska, i jakie są etyczne zobowiązania korporacji wobec środowiska i społeczeństwa?
2. Czy korporacja Coca-Cola powinna ponosić finansową odpowiedzialność za nieosiągnięcie celów związanych z recyklingiem swoich plastikowych opakowań, biorąc pod uwagę wpływ ich odpadów na środowisko i zdrowie publiczne?
3. Na ile etyczne jest, aby Coca-Cola kontynuowała produkcję jednorazowych plastikowych butelek, mimo wiedzy o ich negatywnym wpływie na globalny kryzys plastikowy i środowisko, oraz pomimo rosnącej świadomości i nacisków społecznych na redukcję plastiku?
4. Czy obietnice Coca-Coli dotyczące zrównoważonego rozwoju, które nie są realizowane w pełni, można uznać za działania wprowadzające konsumentów w błąd i czy firma powinna być prawnie zobowiązana do bardziej przejrzystych i skutecznych działań?